

KIRKKO sanomat

Suomen Lähetyseura/Liisa Alanne

**Porin 1960-luvun
nuorisoherätys
kasvatti kirkon
vaikuttajia**

KESKIAUKEAMA

.....
Maija ja Jaakko Mäkelä
ovat nähneet Thaimaassa,
miten seurakunta syntyy.

TAKASIVU

.....
Porilaiset tukevat
lähetystyötä 13 eri maassa.
Keitä maailmalle on lähetetty?

SIVU 2

Kun lähetystyössä autetaan yhtä, tämä yksi auttaa muita. Thaimaassa kummilapsitoiminta on tärkeällä sijalla.

PÄÄKIRJOITUS 25.9.1999

60-luku

Aatteiden aallot löivät näkyvästi ja joskus korkeina 60-luvun Suomessa. Silloin haluttiin tunnustaa väriä. Yhteiskunnassa nousi milloin missäkin elämäntilanteissa esiin lähinnä poliittisiin aatteisiin perustuvia vastakkainasetteluja. Tuskin mikään asia elämässä säilyi saamatta poliittista leimaa. Aika oli kuten sanottiin kantaottavaa. Nostettiin esiin ja unohdettiin itselle sopivasti menneisyyden tapahtumia - riippumatta siitä kuinka tärkeitä tai kipeitä asiat jollekin toiselle olivat.

Uskonnotakin 60-luvulla puhuttiin. Toisille yhteiskuntarauhan perustaan kuuluva asia oli toisille sumutusta, rauhoittavaa oopiumia. Kaikki eivät hyväksyneet tätä uskontoon liittyvää vastakkainasettelua. Oli niitäkin, jotka eivät halunneet puhua kristinuskosta uskontona vaan korostivat sanan loppuosaa "uskoa", joka on yksittäisen ihmisen elämän voima. Mitä ajattelivat aikoinaan tämän lehden 60-lukulaiset?

Vuosituhannen loppua lähestyttäessä (vuosiluvusta 1 vaihtuu 2:ksi) poliittiset aatteet ovat joko hävinneet tai jakautuneet käytännön päätöksenteon taloudellisessa äärealismissa, jossa yhä useimmin sanotaan olevan vain yksi vaihtoehto. Uskonto on säilyttänyt asemansa - kristinuskon asema jopa vahvistunut maailmanlaajuisesti ajatellen. Uudella vuosituhannella todennäköisesti löydetään uudelleen kristillisen uskon yhteyteen kuuluva yhteisöllisyys, yksilön korostuksen sijaan. Kristinuskon ei ole perustuloeltaan erotteltava, vaan yhteenkutsuva, Jumalan ja lähimmäisen yhteyteen kutsuva.

Tätä kutsua kuulutetaan tässäkin lehdessä - tervetuloa!

Kari Erkkola

IKKUNAPENKKI

Syysmasennusta?

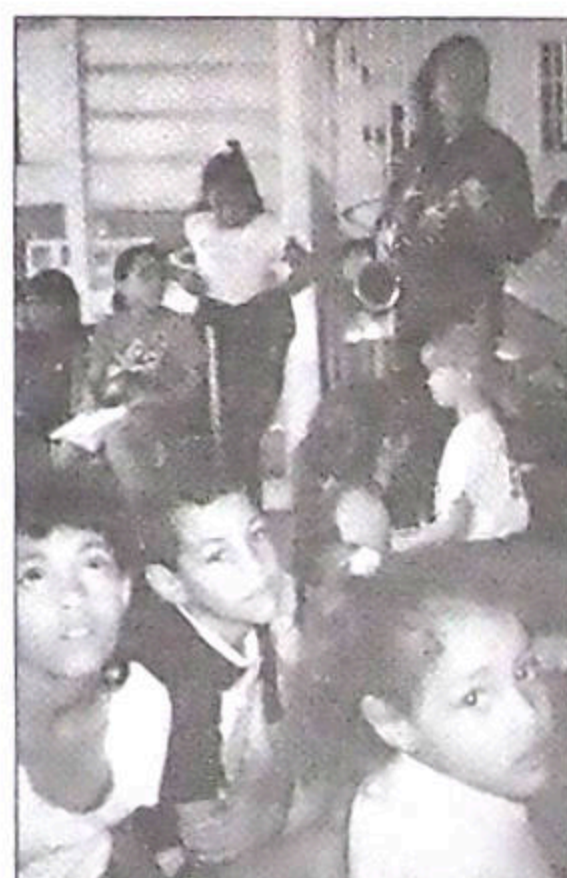
Jotkut sanovat masentuvansa aina syksyllä. Toisille taas kevät on kaikkein vaikeinta aikaa. Miksi vuodenajat vaikuttavat ihmisen mielialaan? Syitä on varminkin monia.

Jonkun kohdalla saattaa olla kysymys uskomuksesta tai pelosta, joka toteuttaa itsensä. Syksyn lähestyessä mielen valtaa pelko, että taas alkaa se masentava aika. Pelko perustuu uskomukseen: masennun aina syksyisin. Joskus meitä voi auttaa se, että yksinkertaisesti etsimme itsellemme myönteisen mielikuvan tulevaisuudesta. Koska emme osaa ennustaa tulevaisuutta, niin myönteinen kuva on aivan yhtä totta kuin synkkäkin. Koska tiedämme, että ennustus usein toteuttaa itsensä, niin myönteiset kuvat ovat jopa todellisempia ja terveellisempiä kuin kielteiset.

Jollekin toiselle masentuneisuus ei perustu uskukseen, vaan kokemuksiin. Jos on kokenut merkittävän menetyksen elämässään, niin tuo kokemus saattaa nousta mieleen aina samana vuodenaikana kuin menetys tapahtui. Näin ollen ei kysymys ole niinkään epämyönteisistä tai selittämättömyydestä masennuksesta, vaan surusta, jolla on tietty syy ja kohde. Tämän tiedostaminen voi auttaa ymmärtämään omaa tunnetilaa.

Kaikki paha olo ei ole masennusta eli depressiota. Masennus-sanaa kuuleekin joskus käytettävän myös silloin, kun kysymys on pikemminkin surusta tai väsymyksestä. Näitä puolestaan ovat luonnollisia asioita ja niillä on tietty tarkoitus ja viesti. Väsymys lähtee, kun on levännyt ja suru lähtee, kun on surrut. Mutta mikä auttaa masennuksesta? Masennuksesta ei tarvitse tuntea syyllisyyttä. Ei kannata myöskään nostaa esiin niennettä epäonnistumista. Eikä tarvitse ajatella, että pitää selvitä omin voimin. Itseen voi esittää kysymyksen: "Mitä tekisin, jos en olisi masentunut?" Näiden asioiden tekeminen usein auttaa. Pienet askeleet ovat kaikkein tärkeimpiä.

Heikki Kruus
Perheneuvoja

Lähetystyö Venezuelassa on edelleen Ahlaisten ja Keski-Porin seurakuntien nimikkokohde, vaikka oma lähetystyöntekijä Sinikka Vuolanne (kuvassa oikealla) on palannut Poriin.
Kuva: Suomen Lähetysseura/Stipa Kiviniemi

Porilaisten lähetysmarkkojen nimikkopaikkoja 13 maassa

Porilaiset tukevat lähetystyötä vuosittain yli miljoonalla markalla. Nimikkosopimusten kautta seurakunnat ovat sitoutuneet tukemaan lähetysjärjestöjen kanssa sovittuja kohteita eri puolilla maailmaa. Nimikkokohteiden kautta lähetystyö saa kasvot ja tuo lähetystyön kiinteämmän osaksi seurakuntatyötä.

Lähetystyön perustelut löytyvät Raamatusta Jeesuksen lähetyskäskystä: "Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi".

Suomen luterilaisella kirkolla oli viime vuodenvaihteessa 557 lähetystyöntekijää. Lähetystyö on järjestetty seitsemän eri lähetysjärjestön kautta.

Suurin ja vanhin näistä järjestöistä on Suomen Lähetysseura, jonka palveluksessa on porilais-

tenkin nimikkolähteistä suurin osa. Ahlaisilla, Reposareilla, Länsi-Porilla ja Pihlavalla on nimikkosopimukset vain Suomen Lähetysseuran (SLS) kanssa. Yhteistyötä voi silti olla myös muiden lähetysjärjestöjen eli Suomen Luterilaisen Evankeliumihdistyksen (SLEY), Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen (SEKL), Lähetysyhdistys Kylvään (ELK), Suomen Piplaseuran (SPS) sekä radiolähetystyötä tekevä Sanansaattajat-järjestön (SANSA) kanssa.

Keski-Porilla ja Porin Teljällä on myös virallisia sopimuksia usean eri lähetysjärjestön kanssa. Enin osa porilaisten lähetyskannatuksesta kertyy Keski-Poriin ja Porin Teljään. Viime vuoden tilastojen mukaan Kes-

ki-Porin lähetyskannatus oli lähes 510 000 mk ja Porin Teljän 573 000 mk. Porilaisten 1,4 miljoonan markan tuesta lähetystyölle on budjettirahoja noin 300 000 markkaa, 900 000 markkaa kertyy vapaaehtoisesta kannatuksesta. Viimeisten tilastojen (1998) mukaan jokainen Porin seurakuntien jäsen tuli lähetystyötä keskimäärin 21,47 markalla.

Valtakunnallinen lähetyskannatus on 177,8 miljoonaa markkaa, seurakuntalaista kohden lasketuna 40,43 markkaa.

Eurooppakin lähetyskenttää

Lähetystyössä pyritään tavoittamaan etenkin sellaisia kansoja, jotka eivät ole kuulleet

evankeliumin sanomaa. Viime aikoina lähetystyötä on ryhdytty tekemään myös Euroopassa, osittain Länsi-Eurooppaan muuttaneen siirtolaivastöiden, osittain Itä-Euroopan rajojen avautumisen vuoksi.

Lähetystyö on ihmisen koina- ja valtaista auttamista. Julistuksen lisäksi se on esimerkiksi terveydenhoitoa, koulutusta ja käytännön taitojen opettamista.

Tavoitteena on, että paikallisen kristillisen kirkon aikaa myöten itsenäistyy, saa omat kansalliset työntekijänsä eikä tarvitse enää lähetystyöntekijöitä.

Suomen luterilaisella kirkolla on noin 250 Afrikassa ja 200 Aasiassa. Seuraavina tulivat Eurooppa, Oseania ja Latinalainen Amerikka.

PORILAISTEN NIMIKKOLÄHETIT

Ahlainen
Venezuela nimikkokenttänä Suomen Lähetysseuran kautta. Venezuelan ev.lut. kirkko on pieni noin 5000 jäsenen vähemmistö kirkko, valtaosa venezuelalaisista on katolisia, mutta käytännössä harva on sitoutunut kirkkonsa oppeihin.

Suomalaiset toimivat seurakunta-, nuoris- ja lapsityössä.

Keski-Pori
VENEZUELA nimikkokenttänä Suomen Lähetysseuran kautta kuten Ahlaisissa.

JAPANI Nuorisohajaaja Helena Karjalainen seurakuntatyössä. Lähetysjärjestö: Suomen luterilaisen evankeliumihdistys

KENIA Reino, Arja ja Annaleena Piittala opetustyössä. Lähetysjärjestö: Suomen luterilaisen evankeliumihdistys

ETIOPIA Nimikkolähetin Regina Hanikainen. Suomalaisia on ollut Etiopiassa lähetystyössä 30 vuoden ajan. Etiopian evankelisessa Mekane Yesus -kirkossa on noin 2,5 miljoonaa jäsentä.

VIRO Vironkielisen raamatun painatusen tukeminen Suomen Piplaseuran kautta.

ENGLANTI Erikoissairaanhoidon ja Elisabet Elo muslimityössä Lontoon alueella. Lähetysjärjestö: Suomen. Ev.lut. Kansanlähety-

VENÄJÄ Inkerin kirkon työssä Pietarissa Jyrki, Salla ja Jaakko Tuotonen. Lähetysjärjestö: Suomen. Ev.lut. Kansanlähetyksen. Taivassalmen raamatututkimuskeskuksen Suomen Lähetysseuran kautta.

Länsi-Pori
TANSANIA Pastorin Pirkko Notko opettajana Dar es Salaamissa, puoliso Mats on kotoisin Ruotsista ja toimii talousasioiden neuvonantajana Suomen Lähetysseuran kautta.

Toinen nimikkolähetinperhe: lähetyslentäjä, pastori Pauli Immonen sekä Maria ja lapset Samuel ja Sakari ovat palanneet kotimaahan työkaudeltaan Tansaniasta. Maria työskentelee Suomen Lähetysseuran kotimaan tehtävissä.

SENEGAL Nimikkokenttänä Suomen Lähetysseuran työ, jota tehdään yhdessä Senegalin luterilaisen kirkon kanssa. Ainaivaluella kristillinen kasvatus ja koulutus, kaupunkityö ja maaseudun kehittäminen.

MORDOVIA Moksankielinen seurakunta Mordoviassa Saranskissa kaupungissa. Yhteydet hoidetaan Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen ja Inkerin kirkon kautta.

Pihlava
ETIOPIA opettaja Annika U-

riainen. Lähetysjärjestö Suomen lähetysseura

TANSANIA Lähetyslentäjä Pauli Immonen perheineen; kuten Länsi-Porilla.

Porin Teljä
TANSANIA Lähetyslentäjä Pauli Immonen perheineen; kuten Länsi-Porilla. Sairaanhoidaja Sirkka Kanerva. Lähetysjärjestö: Suomen Lähetysseura

NAMIBIA Nkurenkuran oppikoulu Lähetysjärjestö: Suomen Lähetysseura

ENGLANTI Erikoissairaanhoidon ja Elisabet Elo; kuten Keski-Porilla.

VENÄJÄ Juutalaistyössä Pietarissa Marja-Liisa Aarnio. Lähetysyhdistys Kylvään

RANSKA Radiolähetystyössä Marja-Liisa ja David Ezine sekä lapset Maria Magdalena ja David Jr. Sanansaattajat-lähetysjärjestön kautta.

THAIMAA Nimikkolähetinperhe Maija ja Jaakko Mäkelä palanneet kotimaahan. Thaimaan työaluetta uetaan edelleen.

Reposaari
THAIMAA Reposaarilailla on 12-vuotias kummitlapsi Sundrasone Jataasa Bangkokissa. Lisäksi seurakunta tukee Thaimaan kirkon radio- ja av-työtä Suomen Lähetysseuran kautta.

AJANKOHTAISTA AJANKOHTAISTA AJANKOHTAISTA AJANKOHTAISTA

Nuoret "tarkastivat" piispan

Turun arkkihiippakunnan piispa Ilkka Kantola tarkasti Keski-Porin seurakunnan syyskuun ensimmäisessä viikonvaihteessa. Nuoret pääsivät "tarkastamaan" uutta piispa Porin Lyseon kyselytunnilla ja iltaiteella Keski-Porin nuorisotilassa Mikonkatu 8:ssa.

Ringin muodossa istuvat nuoret ja piispan seurue odottivat toiveikkaana, mitä ilta toisi mukanaan. Parinkymmenen ihmisen joukko sai aikaan lämpimän ja tiiviin tunnelman. Varsinaisen illanavauksen piti Lena Sundén, joka hartaudessa puhui enkeleistä. Hän muistutti, että jokainen tarvitsee suojelusenkeleitä.

"Ystävät ovat arkenkeleitä, jotka myös näkyvät konkreettisesti jokapäiväisessä elämässämme."

Tämän jälkeen myös piispanne sai pienen puheenvuoron.

"Toistemme kautta näemme Jumalaan", Ilkka Kantola kietytti. Keskustelun aiheeksi nousivat myös vastasyntyneet lapset. "Vauvoissa asuu enkeli, ja jokainen meistä on enkeli, olemmehan kaikki olleet joskus vauvoja" hän edelleen jatkoi.

Nuoret olivat ottaneet vastuun illan viitepuolen. Saime nauttia upeista lauluesityksistä, kiitos Risto ja Lauri Myllylän sekä Terhi Rädyn. Huumoriakaan ei säästellyt. Sketsiosastosta huolehtivat veljekset Myllylä, Perttu Heinilä, Ville Somero sekä Katja Hallenberg. Hal-

Piispa Kantolan ja nuorten yhteisen illan ohjelmatiimiä. Nuorisohajaajan Terhi Rädyn (vasemmalla), Sinikka Vuolanteen ja Tiina Jokiperän siipien suojassa Lauri Myllylä, Katja Hallenberg, Kimmo Koivunen ja Risto Myllylä.

Nuoret lähemmäksi piispa ja seurakuntaa

Piispa harmittelee, että saa seurustella nuorten kanssa liian harvoin.

"Eniten heitä tapaa piispan-tarkastuksen yhteydessä, mutta varsinaista vuorovaikutusta ei synny kovinkaan helposti. Koen kuitenkin tärkeänä nämä tilanteet", Ilkka Kantola kertoo.

"Nuoret haluavat usein esittää syväisiä kysymyksiä esimerkiksi aborttiin ja eutanasiaan liittyen. Nuorilta ei ikävä kyllä tule suoraan viestejä, tällä hetkellä ne pääasiassa tulevat ainoastaan omien lasten ja heidän tultavapiirinsä kautta sekä lukemalla. Paremmiin

piispa voisi lähestyä, jos olisi olemassa vaikka jokin tietty aika, jolloin nuoret voisivat soittaa", ideoi Kantola.

Piispan mielestä seurakunnalla on erittäin tärkeä merkitys nuorten kohdalla. "Seurakunnan merkittävimpä tehtäviä on välittää myös nuorista. Pelkkä sanominen ei riitä, nuoria tulee ennen kaikkea arvostaa. Teologia tai musiikki eivät riitä, eikä esim. kolmetoista-vuotiailla vielä kannata pitää raamattupiiriä. Toiminnallisia juttuja täytyy pitää yllä, harrasterohja ja retkiä varsinkin varhaisnuorille. Sitä kautta kasvaa kiinni yhteisöön".

Piispa onkin ihminen

Illan ohjelmasta vastannut porukka myönsi, että piispan

vastaanottaminen oli kieltämättä ollut hieman jännittävää.

"Piispa on kuitenkin helposti lähestyttävä ja sympipis tyyppi. Hyvä fiilis vain parani illan loppua myöten" hehkutti nuorisohajaaja Tiina Jokiperä.

"Järjestely oli helppoa, kun tuntee tätä porukkaa. Voi vain vetäistä hihasta ja ehdottaa vaikka sketsin tekoa. Enemmän väkeä olisi tosin odotanut. Tämä oli kuitenkin juhla-va aloitus syyskauden toiminnallemme" Tiina kertoo.

Hän uskoo, että piispan tuleminen nuorten keskele tekee hänet oikeammaksi ja todellisemmaksi, ihmiseksi.

"Piispa on positiivisesti laskeutunut jalustaltaan".

Siina Repo

Huumesyyttäjän puhetta Porissa

Entinen huumesyyttäjä, oik.kand. Ritva Santavuori vieraillee Porissa keskiviikkona 13. lokakuuta. Hän pitää luennon Porin seurakunnan palvelukeskuksessa aiheesta "Asenteet ja arvot ja huumeitten uhkakuva". Luento alkaa klo 18 ja sen jälkeen on mahdollisuus kysymyksiin ja keskusteluun.

Tilaisuuden järjestää Keski-Porin Ritva Santavuori seurakunta.

Vuoden 2000 rippikouluihin ilmoittautuminen

Yhteinen ilmoittautumispäivä ensi vuoden rippikouluihin on Porissa torstaina 21. lokakuuta. Ilmoittautuminen on samana päivänä sekä leiri- että iltarippikouluihin. Rippikouluissa ovat nyt vuonna 1985 syntyneet.

Rippikouluileirejä järjestetään sekä hiihtolomalla että kesällä Silokallion kurssikeskuksessa Kullaalla ja Junnalla leirikeskustelussa Reposareissa. "Myös perinteinen Saksan leiri pidetään", lupaa pastori Pertti Hannus.

Rippikouluissa olevat saavat ennen ilmoittautumispäivää

joko kirjeen kotiin tai yhteyttä otetaan koulun välityksellä. Ahlaisissa ilmoittautuminen on jo 19. lokakuuta.

"Eri seurakunnilla on erilaisia toimintatapoja, mutta joko koulun tai kotin tiedon rippikouluun ilmoittautumisesta saa", lupaa Pertti Hannus.

Porin seurakuntayhtymän kasvatusasiain keskuksen johtajana hän järjestele parhailaan seurakuntien leiritarjontaa kuntoon. Suurin osa nuorista haluaa käydä rippikouluissa leirillä, mutta on mahdollista valita myös iltarippikoulu.

Virkatodistukset Antinkatu 2:sta

Mm. virkatodistukset, kuulutukset, hautaus- ja hautapaikka-asiat hoituvat osoitteesta Antinkatu 2. Porin seurakuntayhtymän keskusrekisteri ja hallintovirasto sekä Keski-Porin ja Porin Teljän seurakuntatoimistot ovat muuttaneet Etelärannan ja Antinkadun kulmukseen, jonka moni porilaiset muistavat Rosenlewin ja sittemmin Rauma

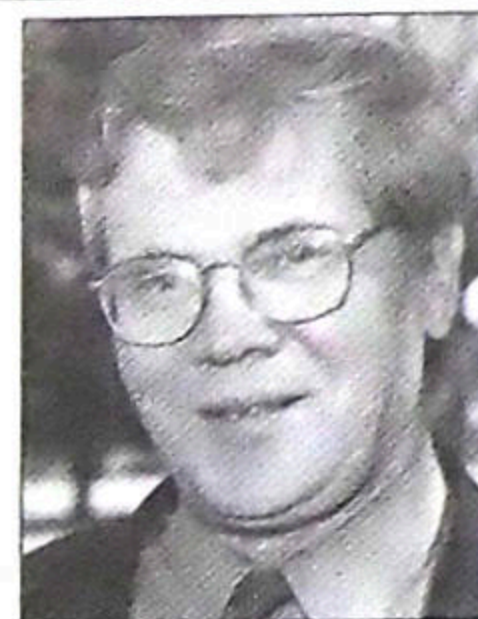
Oyn pääkonttorina. Porin seurakuntayhtymän talo Hallituskatu 9:ssä - teatteria vastapäätä - on tyhjennetty peruskorjauksen vuoksi.

Kaikki palvelut, jotka kuuluvat luterilaisiin kirkkoihin, ovat muuttaneet Etelärannan ja Antinkadun kulmukseen, jonka moni porilaiset muistavat Rosenlewin ja sittemmin Rauma

Puhelinnumerot ovat ennal- laan, vaihe 6238 700.

HARTAUS

Aakkosia oppimaan?

Kouluissa lienee jo päästy täyteen työn vauhtiin. Siten oletan myös syksyn koulutukokaiden puurtavan jo pitkällä aakkosten oppimisessa. Lukutaito ja siitä avautuvat tiedon polut, valtaväilyiksi avartuvat, lähtee aakkosista, alkeista aivan. Kiire on eteenpäin.

Muutama päivä sitten radio-ohjelmasta tarttui korvaani tietäkseni Porista lähtöisin olevan kasvatusalan asiantuntijan viesti aikuisille, kasvattajille: opettakaa lapsillenne valinnan aakkoset. Viestissä viitattiin informaatiotulvaan, kilpailuun lasten ja nuorten huomiosta, tiedon, elämysten, kokemusten, palvelujen, arvojen tarjontaan. Mielikuvani pu- keutuut sanoiksi: aikamme on kuin tavaratalo, jonka ylipur-suavat varastot huutavat käyttäjiä, kuluttajia.

Kaikkea ei voi saada. Kaikkea ei tarvita. Missä on valinnan taito? Onko kaikki edullisinta, trendikästä, välttämätöntä? Kuka opettaisi valinnan aakkoset, alkeista lähtien? Me väsymme kaiken haluamisen ja tavoittelemisen kilpa-juok-sussa, jos emme opi ja suostu valitsemaan. Se on kova ta-voite. Asioita on opittava panemaan oikeaan järjestykseen. Silloin jostakin on luovuttavakin, niin vaikeaa kuin se on-kin. Tämä on karu tosiasia jo ajallisestakin näkökulmasta.

Entä sitten, kun yhtälöön on sijoitettava myös iankaikki-Esuden näkökulma. Mikä painoarvo valinnoillamme on iankaikkisuuden näkökulmasta? "Tämä kaikki ja taivas myös" ei ole yhdensuuntainen Jeesuksen opetuksen kanssa: "Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin". Huomaathan eron asioiden järjestyksessä. Näin Jeesus kaikella arvoval-lallaan opettaa valinnan aakkosia!

Elämänhallinnan taitoja, ihmishuhdekurseja, selviytymis-ohjelmia on tarjolla. Kuka tässäkin tarjonnassa opettaisi tur-vallisesti valinnan aakkosia, että löytäisimme sen, mikä on tosi parhaaksemme ja millä voisimme lähimmäistämme pal-vella?

Antti Koivisto

Ruosniemen kirkko juhallisesti käyttöön

Ruosniemen kirkon peruskorjaus saatiin juhalliseen päätökseen, kun kirkon uudelleen käyttöönottoomassa vietettiin Keski-Porin seurakunnan piispan-tarkastuksen päätteeksi 5. syyskuuta. Korjaus kesti syksystä 1998 kesään 1999.

"Kirkkosali sai korjauksessa uuden läheisemmän ilmeen, jota pidämme hyvin onnistuneena, erikoisesti haluan mainita risti-kunan, joka toimii alttaritaluna. Myös värivalinnat miellyttä-vät", totesi Pentti Hänninen tervehdyssanoissaan kirkon käyt-töönottojuhlassa.

Puheensa hän päätti vanhaan kirkonrakentajan rukoukseen

Peruskorjattu Ruosniemen kirkko otettiin uudelleen käyttöön messua viettämällä. Tuoma Kruus ja Jyrki Kaukanen jakoivat ehtoollista tilapäisellä sivuvaltuutilla.

Kirkonrakentajan rukous

Jumala, tee tämän huoneen ovet kyllin suuriksi ot-tamaan vastaan kaikki, jotka tarvitsevat ihmisrak-kautta ja ystäväyttä ja kyllin kapeliksi sulkemaan pois kaiken kateuden, ylpeyden ja riidan.

Tee sen kynnys kyllin matalaksi, jotteivät lapset, vieraat ja satunnaiset kulkijat kompastuisi, mutta kyllin korkeaksi ja rosoiseksi kääntämään pois kiu-saajan voiman.

Jumala, tee tämän huoneen ovesta portti Sinun ikuiseen valtakuntaasi.

Porin 60-luvun nuorisoherätys kantoi hedelmää

Syyskuun toisena viikonlopuna 60-lukulaiset kokoonuivat Junnilaan laulamaan vanhoja lauluja ja muistelemaan muutenkin menneitä - kiitollisuudella. Tapaaminen oli jo kolmas kokoonuuminen muutaman vuoden sisällä.

Monia avainhenkilöitä

Porin nuorisoherätyksen kiihkein osui pastori **Ilkka Silvolan** kauteen vuosina 1961-63. Muita avainhenkilöitä 60-luvun herätyksessä olivat mm. evankelista **Lassi Stenman** (1963-65), nuorisotyöntekijät **Mauri Iljanto** ja **Raija Ruusuvoori** sekä kuoronjohtaja **Pertti Pausila** Keski-Poriissa.

Länsi-Porista muistetaan erityisesti pastorit **Pauli Vuola** (1962-63) ja **Simo Kiviranta** (1964) sekä nuorisotyöntekijät **Maikki Mäkinen** (nyk. Langi) ja **Vilho Eskelinen**. Teljältä mieleen ovat painuneet **Sakari Pinola** (1966-67) ja **Erkka Nurmi** sekä nuorisotyöntekijät **Pauli Leppiniemi**, **Ilkka Vetteranta** (nyk. Keränen) ja **Juhani Santanen**. Tytöilyseossa keskeiseksi hahmoksi nousi uskonnonlehtori **Outi Erkkilä**.

Otollinen maaperä

Ilkka Silvola tuli Porin tuomiokapitulin lähettämänä, ensin Länsi-Poriin, sitten Keski-Poriin.

Pori oli 26-vuotiaan nuoren teologin ensimmäinen työpaikka. Uskoon hän oli tullut vain pari vuotta aiemmin. Intoa ja palavaa halua sielujen voittamiseen häneltä ei kuitenkaan puuttunut.

"Porissa oli vuosikaudet rukoiltu herätystä. Maaperä oli otollinen", hän huomauttaa.

"Minun puutteistani huolimatta Jumala pystyi tekemään työtään nuorten sydämissä. Poriin tullessani olin esimerkiksi sielunhoitajana täysin kokematon. Mutta vaikka olin monessa asiassa "tyhjä aasi", en pystynyt estämään Jumalan työtä", hän sanoo.

Lähihenkisyys oli melko tavallista 60-luvun kristillisyydessä, ja lakia Silvolakin muistaa - ajan hengen mukaisesti - liikaa korostaneensa. Nyt, 38 vuoden työkokemuksella, rovasti Silvola painottaa enemmän armona.

"Lain saama ja tapa, jolla sanomaa 60-luvulla tuotiin esille, saattoi joitakin nuoria ahdistaa. Nyt painottaisin enem-

män Jumalan armona ja pelastusvarmuutta Jumalan työtä", hän sanoo. Ilkka ja Hilka-Liisa Silvola asuvat nykyisin Naantalissa, jonne pariskunta muutti Iikan jäätyä eläkkeelle Jämsäjärven kirkkoherran tehtävästä.

Monia ylilyöntejä

Pentti Heinilä heittäytyi veljensä Marion kanssa täysillä mukaan 60-luvun herätykseen. Uskoontulleilla nuorilla oli todellista hätää ihmisten pelastumisesta. Kadulta vietiin uuden vuoden aattoyönä kaveria puoliväkinen Keski-Porin kirkon alttarille ennen kuin ns. Oulun profetian esittämä etsikkoaikea päättyisi.

Tuon ajan kristillisyydelle oli tunnusomaista ehdottomuus. Raja maailmaan tehtiin selväksi ja sillat entiseen elämään poltettiin. Vaikka sen ajan kristillisyydessä on veljesten mielestä myös monenlaista kritisoitavaa, ylilyöntejä ja suorituskristillisyyden makua, he muistelevat aikoja lämmöllä ja hyväntahtoisella huumorilla.

"Se oli toisen kääntymisen harjoitusta", ulvilalainen koulunjohtaja **Mario Heinilä** tiivistää pilke silmäkulmussa.

"Katselen aikaa armahtavaisuuden filترین läpi. Ilkka Silvola oli mukava, rento ja huumorintajuinen ihminen, joka sai nuorten varauksettoman suosion. Hän oli rukouksen ihminen, joka aidosti ja kokosydämisesti tahtoi palvella Jumalaa", Pentti Heinilä sanoo.

"60-luku oli hienoa aikaa, vaikka se jätti minuun myös lainalaisuutta. Porissa vieraili monenlaisia saarnamiehiä, emmekä me nuorina kysyneet erottamaan lainalaisia korostuksia", hän jatkaa.

Heinilä muistuttaa, että lähihenkisyys tuli monesta suunnasta: Suomen Raamattupuiston, Raamattukoulun, Evankelioimistyön liiton, ruokoleivasten, vapaiden suuntien samoin kuin Kirkon nuorison Satakunnan piirin sekä monien "villeinä" kulkeneiden saarnaajien puheista.

Rinnakkaisia herätyksiä

Ilkka Silvolan siirtyttyä pois Länsi-Porista iso osa nuorista siirtyi pappinsa perässä Keski-Poriin.

"Tilanne tuntui vaikealta. Olin itse ollut puuhaamassa ensimmäisiä nuorisotilaisuuksia yhdessä Silvolan kanssa, ja

Mikä yhdistää Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja **Harri Heinoa**, KRS:n toiminnanjohtaja **Riitta Aaltosta**, Helsingin kristillisen koulun apulaisrehtori **Kirsti Saarta**, salaisen idäntöyön koordinaattori **Pentti Heinilää**, kirkkososiologi **Tapio Lampista**, Suomen Raamattuopiston säätöjohtaja **Keijo Rainermaa**, kirjailija-pastori **Lari Junkkaria**, Campus crusade for Christin Euroopan-työn johtaja **Markku Happonen** ja erityisopettaja **Keijo Ahorintaa**, joka on paneutunut saatananpalvontaan ajautuneiden nuorten auttamiseen? He kaikki ovat 60-luvun porilaisia seurakuntanuoria, jotka herätys tavalla tai toisella tempaisi mukaansa.

sitten yhtäkkiä nuoria ei enää ollutkaan", kertoo **Maikki Langi**, silloinen työtöytäntekijä.

Herätys ei kuitenkaan loppunut Länsi-Poristaakaan, vaan jatkui myös **Pauli Vuolan** aikana. Kristillisyyden profiili oli kuitenkin hiukan toisenlainen kuin Keski-Poriissa.

"Mutta ei meilläkään maailmaa mielistellyt", vakuuttaa **Pauli Vuola**, eläkepäivään Raumalla viettävä Taivallahden kirkkoherra.

Vuola kuvaa omaa linjaansa "kirjolliseksi herätyslinjaksi". Silvolan aikaisella nuorisohätyksellä tyypillistä oli yhteiskristillisyyttä; nuoret saattoivat mennä myös vapaiden suuntien tilaisuuksiin.

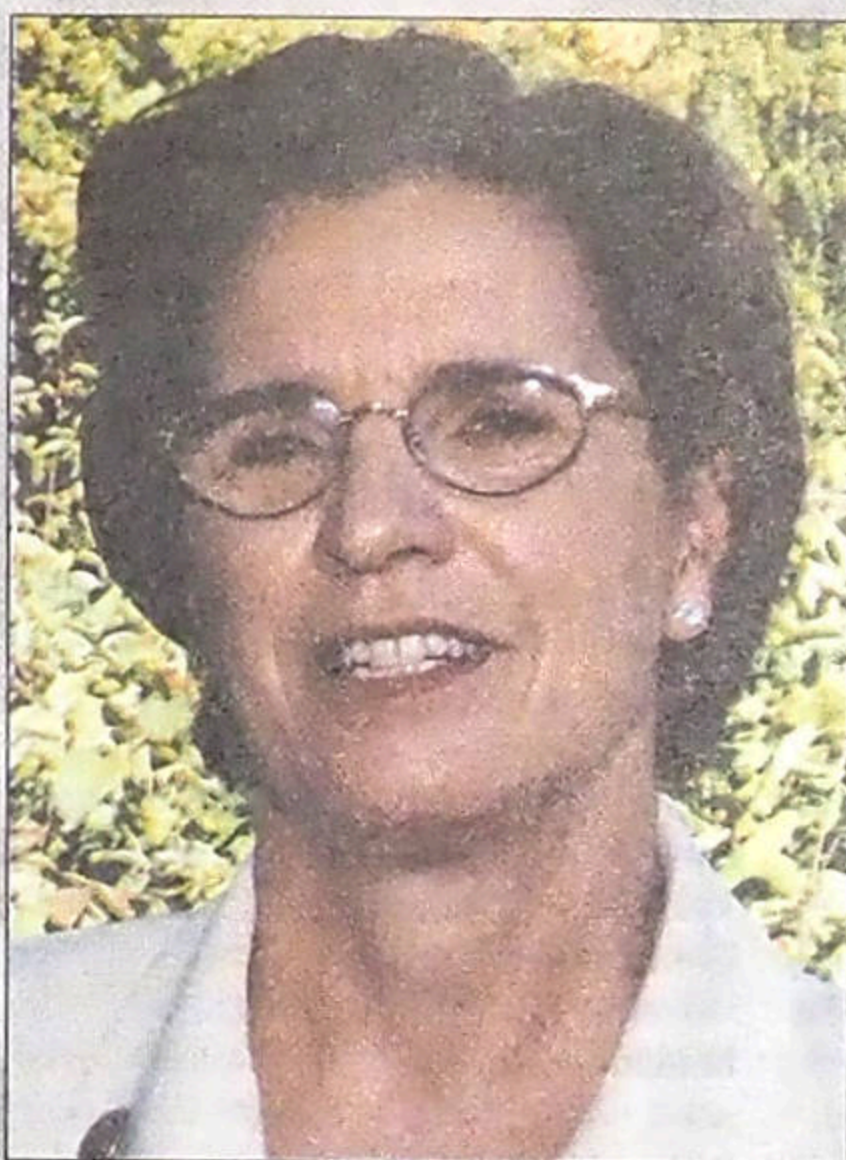
Kuoro evankelioijana

Pauli Vuola alkoi vetää myös nuorten kuoroa Länsi-Poriissa. Samaan aikaan Keski-Poriissa toimi iso nuorten kuoro **Pertti Pausilan** johdolla.

"Taiteellisuudelle ja laulunäälle ei asetettu suurta kynnystä. Tärkeintä oli evankeliointi", kertoo **Pertti Pausila**.

Mistään olemattomasta kuorosta ei kuitenkaan ollut kyse. Se lauloi neliaänisesti ja esiintyi mm. Kirkon nuorisopäivillä Helsingissä vuonna 1967. Siihen aikaan Keski-Porin kuoroon oli jo yhdistynyt myös **Pauli Vuolan** perustama Länsi-Porin kuoro.

Yhteistyön linjaa toiminnassa oli jo aiemmin ajanut myös **Simo Kiviranta**, joka toimi Länsi-Poriissa vuoden ajan pappina Vuolan jälkeen. Kiviranta oli

Riitta Aaltonen

kuullut varoituksia "astetta villihenkinemmistä" keskiporilaisista, mutta hänen mielestään eristytymisen ei ollut mistään kotoisin, koska molemmilla oli sama tavoite: henkilökohtaisen uskon syntyminen.

Iso kirja käteen

Ilkka Silvolan jälkeen nuorison opettajaksi tuli **Lassi Stenman**, Raamattukoulun evankelista. Hän ehti toimia Porissa pari vuotta ennen perheen lähtöä

lähetykskurssille ja sitä myötä Taivaniin.

Lassi Stenman, nykyisin Turun Mikaelin seurakunnan pappi, kertoo Poriin tultuaan huomaneensa pian raamattuopetuksen tarpeen. Uskoontulleet nuoret piti juurruttaa Sanaan. Stenmanin raamattutunteja kävi kuuntelemassa aluksi 60-80 nuoren joukko, myöhemmin pari sataa henkeä. Raamattutunnit olivat luonteeltaan jatkossa Silvolan aikana alkaneelle herätykselle.

Taitavaa pendelöintiä

Vaikka seurakuntien toiminta oli 60-luvun alkupuolella kahteen leiriin ryhmittyä, monet nuoret liikkuvat ongelmitta molemmissa porukoissa.

"Minäkin pendelöin siinä välissä", kertoo Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja **Harri Heino**. Hän ei kuitenkaan kuulunut kummankaan joukon tiiviimpään ytimeen.

Harri Heino muistuttaa, että kahden porilaisen leirin lisäksi oli "Vivamo-uskoa". Kansan Raamattuseuran (KRS) kinkereille saattoi hyvinkin löytyä pari bussilastillista nuoria. KRS:n suuntaan yhteyksiä olivat luomassa Heinilän veljekset ja Aaltosen Heino lisäksi. **Harri Heino** ja **Tapio Aaltonen** olivat myös aloittamassa Kansan Raamattuseuran opiskelijatyötä Helsingissä.

Lähetystyö imi

Teljän seurakunnassa pastori **Sakari Pinola** nousi hengelliseksi isähaamoksi ja henkilöksi, joka oli virittämässä nuorten lähetyksnäkyä odotellessaan itseen lähtöä. Lähetyskipinää oli syytellyt myös **Lassi Stenman** Keski-Poriissa. Stenmanien kanssa yhtä aikaa Taivaniin työskentelivät **Tuulikki Heino** (o.s. Paattiniemi) ja **Riitta Bremer-Palmusaari**.

Myös **Väinö ja Ansa Raitakari** päätyivät lähetiteiksi, samoin **Maija Mäkelä** (o.s. Ikävalko) ja **Marketta Vanhanen** (o.s. Mäkinen) sekä **Elisa Blomberg**. Näistä Väinö Raitakari on jo saanut kutsun ajasta läisyyteen.

Suomen Lähetysseuran ohella Kansanlähetyksen ja Kansan Raamattuseuran toimivat lähetyksen kanavina **Markku ja Aulikki Happonen** ovat nykyisin Saksassa, jossa **Markku** johtaa Campus crusade for Christin Euroopan työtä. Aaltosen vaikuttivat aikoinaan samassa työssä Skandinavian alueelle ja **Pirjo Niemelä** (o.s. Santala) toimi Marsalleissa lähettinä.

1960-luvun lopulla perustettu Kansanlähetyksen imasi mukaansa monia nuoria lyhytkestoisin aikoihin tai OM:n työhön. **Mario Heinilä** työskenteli lähettinä Italiassa Pentti-veljen hoidellessa salaista idäntöyötä Itävaldasta ja Suomesta käsin. Tästä työstä kertoo Pentti Heinilän muutaman vuoden takainen kirja "Eritään salainen".

60-luvun lopun aktiivisista seurakun-

Pentti ja Mario Heinilä

tanuorista lähetystyöhön suuntasivat **Raili Pohjonen** (nyk. Grey), **Elisabet Elo**, **Heli Åkerman** (nyk. Åkerman-Foppen), **Outi Lehmuskaja** sekä **Nikilän** sisarusukset **Marja** (sittemmin Dysthe), **Leena** (nyk. Koivisto) ja **Liisa** (nyk. Mikkola). Lähetystyö imi myös kolme Sakkamaan sisarusista: **Taijan** (nyk. Liivola), **Leenan** (nyk. Brown) ja **Kaisan** (sittemmin Dalene). Näistä **Marja Dysthe** ja **Kaisa Dalene** ovat jo siirtyneet taivaan kotiin.

Lari Junkkari ryhtyi siirtolaispapiksi, sittemmin työyhteisökonsultiksi ja kirjailijaksi, jonka tuotantoa ovat mm. "Raavaan miehen rukouskirja" ja "Mieheksi joka olet".

Kirkko hyötyi

60-luvun porilaisten ensimmäisessä aallosta teologiaa lähti opiskelemaan **Tapio Lampinen**, tunnettu kirkkososiologi. Hän ei kuitenkaan kuulunut seurakuntanuorten aktiivisiin.

"Luulin pitkään, että kiinnostukseni teologiaa kohtaan lähti kotoa, mutta myöhemmin olen ymmärtänyt, että siihen oli vaikutusta myös Silvolalla ja ns. Oulun profetialla. Se pani miettimään, että elämässä pitää tehdä jokin selvä ratkaisu", Lampinen kertoo.

Vaikka nuorisohätytys tuntuikin joiltain osin rajulta, Lampinen ajattelee siitä periaatteessa myönteisesti.

"Kyllä herätyksen täytyi aika terveellä pohjalla olla, kun ajatella ihmisten myöhempiä kehitystä. Porin 60-luvun nuorisohätytys on vaikuttanut suuresti koko kirkkoon: ihmiset ovat merkitävissä asemassa ja he ovat pitäneet keskusteluyhteyttä herätyskristillisyyteen."

Parikymmentä papiksi

Teologiaa Porin seurakuntanuorista lähtivät **Tapio Lampinen**, **Harri Heino** ja **Tapio Aaltosen** vanavedessä opiskelemaan muuan muassa **Riitta Grönlund** (nyk. Aaltonen), **Markku Happonen**, **Markku Sumiala**, **Keijo Rainerma**, **Timo Paattiniemi**, **Marja Joukio** (Joukio-Hirvijärvi), **Marketta Salokangas** (nyk. Hannus), **Marketta Lehto**, **Riitta Bremer** (nyk. Bremer-Palmusaari), **Liisa Humalsaaari** (nyk. Linna), **Aarre Mäkinen**, **Lari Junkkari**, **Marja-Sirkku Holma**, **Mikko Lehtimäki**, **Hannu Salonoja**...

Moni lähti lukemaan myös nuorison ohjaajaksi tai diakonissaksi. Porin lukioiden teitoiminnassa aktiivisesti vaikuttaneet **Kirsti** (o.s. Kokkila) ja **Seppo Saari** lähtivät tekemään työtä kristillisten koulujen saamiseksi Suomeen.

Kauki seurakuntatyöhön lähteneet eivät kuitenkaan tunnustaudu nuorisohätyksen perillisiiksi. Esimerkiksi **Hannu Salonoja** kertoo olleensa ja olevansa edelleen erilainen nuori, "paksukirkollinen". Hänen päätöksensä teologian opinnoista oli tavallaan vastareaktio viideslailiselle liikehdinnälle.

"Omasta lapsuudestani opin aivan toisenlaisen hengellisuuden", hän kertoo.

Esikuvina olivat oma isoäiti ja diakonissaystävänä.

Tyhjästä uutta

"Olen kiitollinen siitä, että sain uskonelämän alkuvaiheessa olla mukana herätyksessä ja nähdä, että Jumala voi tyhjästä herättää uutta. Se antaa uskoa ja toivoa myös tämän päivän evankeliointityöhön", sanoo Saksasta käsin Euroopan evankelioimistyötä johtava **Markku Happonen**.

Lähetysnäky hänessä syttyi **Maikki Mäkinen** (nyk. Langi) vetämässä lähetykspiirissä Länsi-Poriissa. Avaruus tuntuuskuntien välillä on Keski-Porin perua ja ehdottoman tärkeää nykyisessä työssä Saksassa.

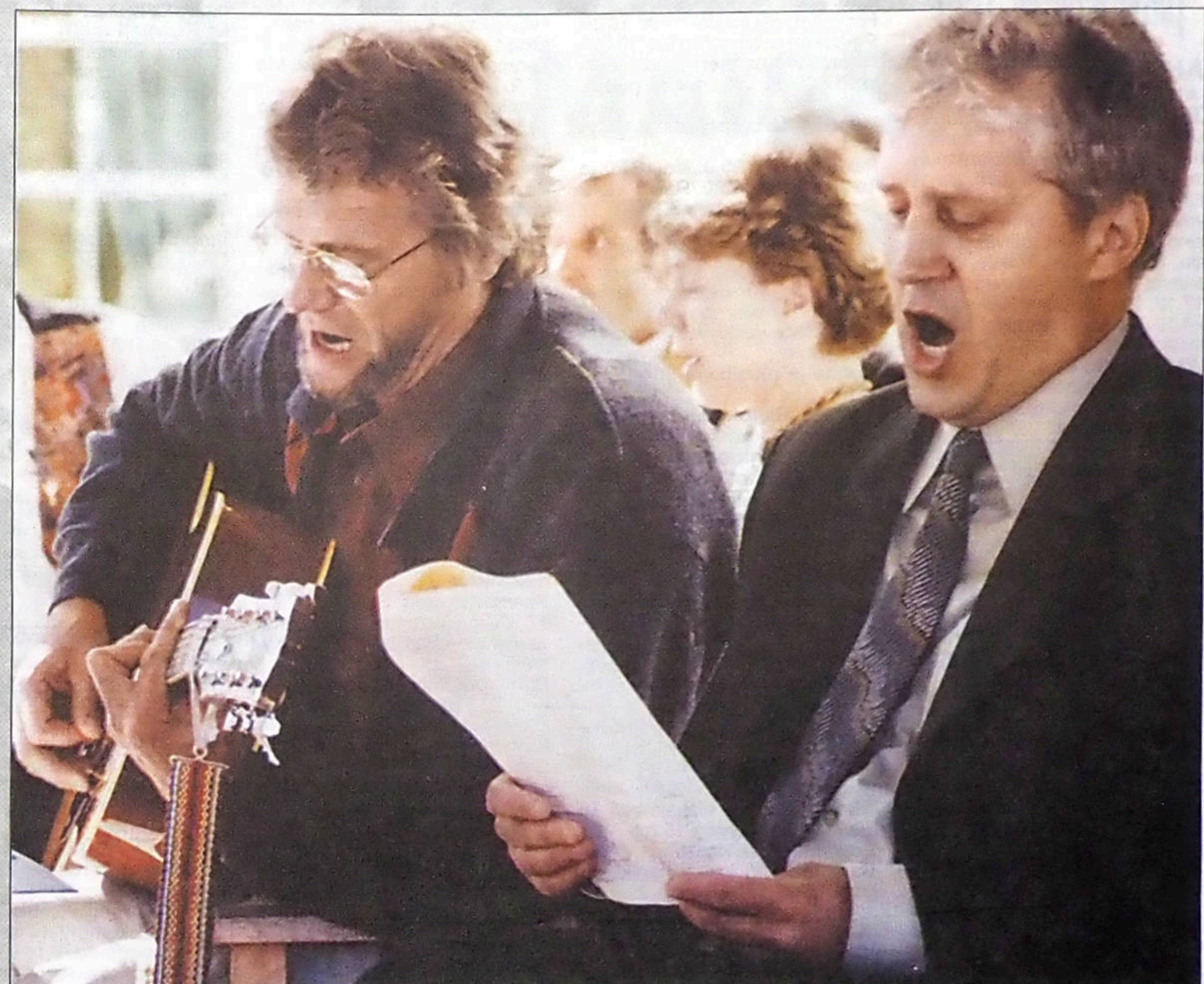
Myös **Timo Paattiniemi**, joka toimii nykyisin kappalaisena Ikaalissa, arvostaa saamaansa avaraa näkemystä ja kokemusta myös vapaista suunnista.

"Jälkeenpäin olen kuitenkin esittänyt kritiikkiä siitä, minkälaiseen hengelliseen vallanpitoon alistuimme. Vaikka herätys oli Jumalan antama, siihen sekoittui paljon inhimillistä", hän sanoo. Päälimmäisenä on siitä huolimatta kiitollinen mieli herätyksen vuosiin.

Ahdistus iski kriisiissä

Herätys tempaisi mukaansa myös "Tapio Aaltosen", joka toimii nykyisin yritysvalmentajana omassa konsulttufirmassa. **Tapio Aaltoselle** usko on antanut paljon voimavaroja elämään, luottamusta Jumalaan. Mutta ahtaassa ehdottomuudessa eletty nuoruus on ollut myös rasite. Elämän kriiseissä voimakkaat syyllisyydentunteet ja kohtuuton itensä ruokkiminen nousivat elämään hallitseviksi.

"Tunsin pieteisin ahdistuksen, "syyttävän sormen", josta ei päässyt vapauteen

Ikaalisten kappalainen **Timo Paattiniemi** ja dipl.ins. **Arto Haapaniemi** laulattivat vanhoja tuttuja lauluja Porin 60-luvun seurakuntanuorten tapaamisessa Junnilassa.

ennen kuin tunnisti sen juuret 60-luvun ahtaaseen kristillisyyteen. Tajusin, että ei se ole Jumala, joka loputtomasti pitää piinapenkissä ja johtaa itsesuhoisiin ajatuksiin", **Tapio Aaltonen** kertoo.

Hän on kuitenkin tyytyväinen siitä, että uskalsi pysähtyä ja prosessoida asian perusteellisesti läpi. Samaa hän suosittellee muillekin.

Herätys nuorten käsiin

1960-luvun puolivälin jälkeen seurakuntanuorten toimintaa johtivat pitkälti nuorisotyöntekijät ja nuoret itse. Yksi tällainen oli **Keijo Rainerma**, nykyinen Kankaanpään kirkkoherra, joka oli tullut uskon Silvolan joukoissa vuoden 1962 tammiukuussa.

Rainerma oli mukana sekä viime vuonna että tänä vuonna pidetyissä 60-lukulaisten tapaamisissa. Tapaamiset ovat olleet hengeltään hyviä ja rakentavia. Myönteisten muistojen ohella on uskallettu purkaa myös traumoja. Jotkut esimerkiksi olivat 60-luvulla kokeneet

todistamispakkoa ja olivat ottaneet lainomaisesti raamatunkohdan "suun tuntuksella pelastutaan".

"Minulle itselleni ei jäänyt traumoja, vaikka todistin 12-vuotiaasta lähtien", hän kertoo.

Rainerma muistelee koululaisille suunnattuja tilaisuuksia, joita mainostettiin monisteilla "Nämä nuoret todistavat tänään". Koulusta saattoi olla 40 nuoren nimet. Koulujen aamuhartauksien pitäjänkin nuoret olivat aktiivisia.

Liisa Santala sai **Rainerman** tavoin olla mukana herätyksessä koko 60-luvun ajan.

"Ihminen kasvaa tietyn prosessin läpi omasta herätyksestä elämänsä kuin muussakin elämässä. Osa 60-luvun tiukuudesta liittyi nuoruuteen. Vasta aikuisempaan olen ymmärtänyt, että usko ei ole tiukkoja sääntöjä vaan vapautus siihen iloon, joka sisältyy Jeesuksen tuntemiseen."

Liisa Santala pohtii, miten ovat selvinneet ne 60-lukulaiset, jotka matkan varrella uupuivat, paloivat karrelle ja katkeroituivat.

"Toivottavasti he ovat pystyneet käymään asiat läpi, näkemään arvokkaan ja jättämään arvottoman pois", sanoo **Liisa Santala**, joka helmikuusta lähtien hän on toiminut Porin Diakonialaitoksen so-tainvalidien sairauskodin johtajana.

Hajaannus sattui

Vuosikymmenen jälkipuoliskolla iso osa herätyksen ajan seurakuntanuorista oli lähtenyt opiskelemaan. Toiset löysivät hengelliseksi kodikseen Kansan Raamattuseuran, toiset Kansanlähetyksen. Osa toteutti lähetyksnäkyään Suomen Lähetysseuran kautta. Nuorisotyöntekijä **Mauri Iljanto**, **Ismo Iljanto** ja **Pertti Pausila** siirtyivät helluntaiseurakuntaan.

Useimmat kokivat uudet järjestöt kasvun paikkoina ja uusina mahdollisuuksina omalle hengelliselle kutsu-mukselleen. **Keijo Ahorinta** koki asian toisin. Hän puhuu vuoden 1967 jälkeisestä ajasta "diasporana" eli hajaannuk-sena.

"Olin yksi niistä, jotka olivat liian voimakkaasti sidoksissa yhteisöön. Kun jäin yksin, minussa ei ollutkaan juurta, vaan minusta tuli moneksi vuodeksi ajelehtija", hän kertoo.

Nykyisin raumalainen erityisopettaja **Keijo Ahorinta** tunnetaan hengellisestä ja sosiaalisesta työstään ongelmanuorten parissa. Pari vuotta sitten hän kirjoitti kirjan "Saatananpalvonnasta monet kasvot".

Harvinaista mutta totta

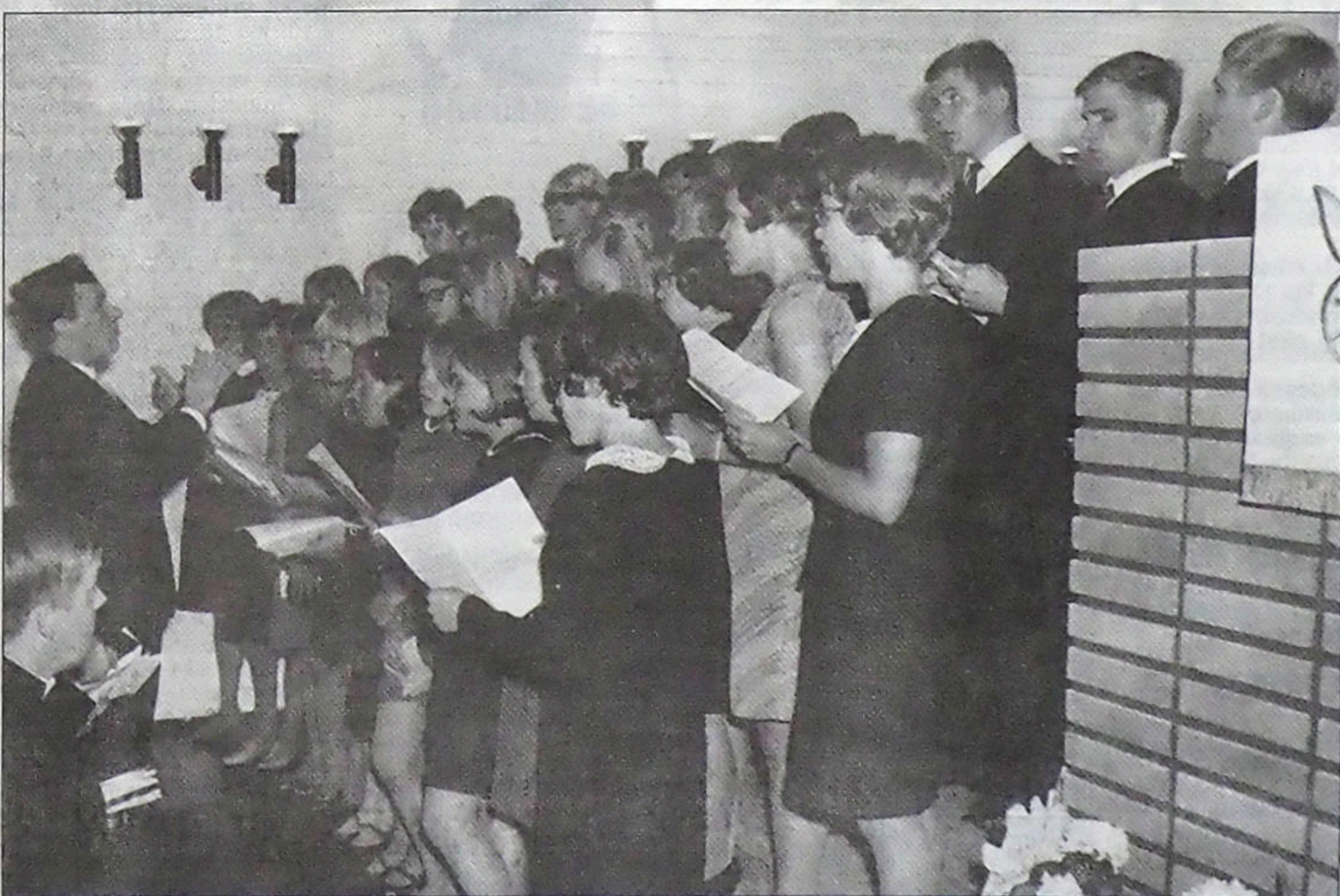
Porin nuorisohätytys oli harvinainen ilmiö, mutta ei mitenkään ainutlaatuinen Suomen historiassa. Suomi on saanut nauttia herätyksen siunauksista parin sadan vuoden ajan, kun esimerkiksi Ruotsissa on pysytty pitkälti yleiskirkollisuudessa.

"Kosun Uppsalan yliopiston kirkkososiologin seminaarissa kerroin Porin nuorisohätyksestä, professori ei voinut uskoa, että sellainen on mahdollista. Mutta herätystä se oli. Jumalan tuuli puhalttaa missä tahtoo, ja me pääsimme mukaan sen pyörteisiin", kertoo KRS:n toiminnanjohtaja **Riitta Aaltonen**.

Marjaana Perttula

Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja **Harri Heino** oli yksi Porin 60-luvun seurakuntanuorista. Menneitä muistelivat Junnilassa myös **Marketta Vanhanen**, **Päivi Jaatinen**, **Sirpa Takanen**, **Seija Paattiniemi** ja **Outi Lehmuskaja**.

Porin seurakuntanuorten kuoro 1960-luvulta, johtajana **Pertti Pausila**.

SEURAKUNNAT TIEDOTTAVAT

AHLAINEN

Ahlaisen kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntai-
sin: Su 26.9. klo 10 3. rukous-
päivä, ehtoollinen, Eija Santahau-
ta, Elvi Wiklund - Su 3.10. klo 10
mikkelinpäivän perhejumalanpal-
velus, Eija Santahauta, Elvi Wik-
lund, Päivi Piilola, päiväkerholai-
sia, alussa lasten kulkue, lapset
saavat enkelheijaamisen - Su
17.10. klo 12, Lauri Räike - Su
24.10. klo 10 4. rukouspäivä, eh-
toollinen, Eija Santahauta, Elvi
Wiklund - Su 31.10. klo 10 vas-
tuuviikon ehtoollisjumalanpalve-
lus, Eija Santahauta, Elvi Wiklund
Seurakuntakoti

Lähetyspiirijoka toinen ti 13,
seuraavat 5.10. ja 19.10.
Raamattupiiri ilmestyskirja-
sarjaa käsittelevä, ensimmäinen
kokoonotto Ma 11.10. klo 18.30
Naistenpiiri joka toinen Ke 13,
seuraavat 13.10. ja 27.10.
Perhekerho joka toinen Ke 10-
12, seuraava 6.10. ja 20.10.
Laulun ilta joka toinen Pe 18.30,
seuraavat 8.10. ja 22.10.

Nuoret
Rippikouluun ilmoittautuminen
onassa seurakunnassa Ti 19.10.
klo 19 seurakuntakodissa -
Osallistutaa Bass'n Helen -
konserttiin 16.10. klo 19 Teljän
kirkossa - Lampin lähetyspiiri-
ilta 4.10. klo 18 Maija Salmella

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntai-
sin ja pyhäpäivisin klo 10: Su
26.9.ehtoollinen, Tapio Lampinen,
Timo Paatinen, Esa Simojoki,
Erkki Kalijärvi, Lyseo 120 vuotta,
kirkkokahvi: Martat - Su 3.10.
perhekerho, lapsityön johtokunta,
päiväkerholaiset, kirkkokahvi -
Su 10.10. ehtoollinen, kirkkokahvi -
Su 17.10. ehtoollinen, Kauko La-
vuori, SLEY, Porin evankelinen
kuoro, kirkkokahvi soitelsoittisa-
ret - Su 24.10 ehtoollinen, ihm-
sen luo -tapahtuma, kirkkokuoro,
kirkkokahvi Martat - Su 31.10.
ehtoollinen, YV-toimikunta, kirk-
kokahvi kirkkotuvassa, jossa
Rauni Raatavuori kertoo Porin
vastuuviikosta

Sanan ja rukouksen iltaLa
26.9. ja 3.10. klo 18
**Satakunnan I urkuvuikon kon-
sertti** Ke 29.9. klo 12, Pauli Pie-
tiläinen, Lahti, ohjelma 30 mk.
Tuomas-messu Su 3.10. klo 18,
Mario Heinilä, Jyrki Kaakanen,
Tuomas-kuoro Päivi Holkon joh-
dolla, Porin Seudun Gideonit
Aamuehtoollinen Ke 6.10. klo 8
Nuorten aikuisten raamattupiiri
kirkkotuvassa Su 26.9., 10.10. ja
24.10. klo 17
Ylistyksen ilta La 16.10. klo 18

**NOVOSSPASKIN LUOSTARIN
MIESKUORIN KONSERTTI**
La 23.10. KLO 18
Liput ennakkoon Sokoksen
lippupalvelusta.

Unicef konsertti Su 24.10. klo 18

Pori Sinfoniettan konsertti Sta-
bat Mater To 28.10. klo 19
Esirukouspalvelu ti klo 18
Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntai-
sin ja pyhäpäivisin klo 12: Su
26.9.ehtoollinen, Tuukka Kruus-
su 3.10. - Su 10.10. ehtoollinen
- Su 17.10. - Su 24.10. ehtoollin-
nen - Su 31.10.
Perhekahvila ma klo 9-12
**Ruosniemen seurakuntakuo-
ron** harjoitukset maanantaisin
klo 18.30
Hoiperkerho joka toinen tiistai
klo 12, seur. 28.9. ja 12.10.
Lasten oma pallokerho tiis-
taisin 28.9., 5.10., 12.10.,
19.10., 26.10. klo 17, ohjelmassa
leikkejä, laulua, askartelua
Raamattupiiri joka toinen tiistai
klo 18, seur. 28.9. ja 12.10.

Perhekerho joka toinen keski-
viikko klo 10, seur. 29.9. ja
13.10.
Kokkikerho joka toinen keski-
viikko klo 17.30, seur. 29.9. ja
13.10.
Lähetyspiiri keskiviikkoisin
6.10. ja 20.10. klo 18.30
Perhekahvila torstaisin klo 13-16
Polkakerho torstaisin klo 15.30
Nuorten oma kerho torstaisin
klo 17.30-19, ohjelmassa pelejä,
askartelua, laulua

Nuortenilta perjantaisin 8.10. ja
5.11. klo 19
Perheilta To 30.9. klo 18.30 ja
To 28.10. klo 18.30, Ralli Turfola
Raamattu tutuksi Su 3.10. klo 17
Kahvimatkaa Su 10.10. klo
16, Anja Aallon runopiiri, Ruos-
niemen seurakuntakuoro, Teemu
Huononen ulkona, Eero Vesala
puento, Kari Erkkola, Raimo Nurmi-
nen SLS-sta, Kontahtiokuro
Raamattu elämään To 7.10. ja
28.10. klo 18.30, lue Raamattu
läpi kahdessa vuodessa, seuran-
ta ja rohkaisuryhmä
Runo ja musiikkia Su 17.10.
klo 16
Pastori Risto Auerman vas-
taantotto keskiviikkoisin klo 10-12
Pormestarinluodon
seurakuntakoti

Ehtoollisjumalanpalvelus Su
10.10. klo 12
Raamattupiiri joka toinen tiistai
klo 14, seur. 26.9. ja 12.10.
Kohtausmaispäikkä perhekah-
vilaja joka toinen keskiviikko
10-11.30, seur. 29.9. ja 13.10.
Ei yksin leivästä -musiikillinen
hiljentyshetki sanan ja rukouk-
sen äärellä keskiviikkoisin 6.10.
ja 20.10. klo 12.30-14
Lähetyspiiri joka toinen keski-
viikko klo 13, seur. 29.9. ja
13.10.

Ruokailu ke klo 12-13, hinta
työttömältä 5 mk, eläkeläisiltä 10
mk ja työssäkäyville 15 mk
Poikaerho ke klo 15
Raamattupiiri joka toinen keski-
viikko klo 18.30, seur. 29.9. ja
13.10.
Tyttökerho torstaisin klo 15.30
Kaakaopähkylä sunnuntaisin
3.10. ja 17.10. klo 12
Seurakuntakahvila La 2.10. klo
11-14

Ruskakotiin hartaus Su 3.10. ja
To 21.10. klo 13.30
Viihdytään yhdessä Messupol-
ku 2 joka toinen tiistai klo 13
seur. 5.10., 19.10.
Ollaan yhdessä Peräsimentie 5,
keskiviikkoisin klo 13
Ruokapankki perjantaisin klo
9.30-12, lähipalvelupiste Por-
kannassa, Peräsimentie 3 A 1
Tojeon pappila

Perhekerho joka toinen keski-
viikko klo 10, seur. 29.9. ja
13.10.
Tyttökerho ke klo 16.30
Raamattupiiri keskiviikkoisin
6.10. ja 20.10. klo 18.30
Iltahartaus su 3.10. klo 18.30
Sanan ja rukouksen ilta To
14.10. klo 18.30, Heikki Nummi-
järvi, Karmel-kuoro, Heikkilä
Rukouspiiri su 17.10. klo 18.30
Poikaerho tiistaisin klo 15.30
Tojeon koululla
Lyttäjän rukoushuone
Jumalanpalvelus Su 26.9. klo
12, "Kiitos jokapäiväisestä lei-
västä", Kari Erkkola - Su 31.10.
klo 12
Poikaerho tiistaisin klo 17
Tyttökerho keskiviikkoisin klo
18.30
Lähetyspiiri torstaisin 7.10. ja
19.10. klo 14
Perhekerho Ke 20.10. klo 10-12
Isjoenrannan
seurakuntakoti

Läuletaan yhdessä Su 3.10. klo
15, Kontahtiokuro, kahvitarjoilu,
läuletaan virsiä ja laulua, tule
esittämään toivelaulusi
Raamattupiiri joka toinen tiistai
klo 18, seur. 28.9. ja 12.10.
Tyttökerho tiistaisin klo 16.30-
17.30
Hoiperkerho keskiviikkoisin
6.10. ja 20.10. klo 13
Poikaerho torstaisin klo 17
Isjoenrannan akat To 14.10.

Laulu messu yhdessä Su 17.10.
klo 15, Kontahtiokuro
Diakonissan vastaanotto kes-
kiviikkoisin 6.10. ja 20.10. klo
14.30-15
Hyvelä
Raamattupiiri alkaa maanantai-
sin 27.9. ja 25.10. klo 18 Anita ja
Timo Tammissella, Lotskenintie 42
B. Seurakunnan työntekijöistä
mukana Pirkko Heikkilä.
Väinämöinen
Hoiperkerho tiistaisin 5.10. ja
19.10. klo 13
Palvelukeskus
Poikaerho maanantaisin klo 16
ja klo 17
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30
Hoiperkerho tiistaisin 12.10. ja
26.10. klo 13
Runopöytä tiistaisin klo 13.15
Merisirkkopiiri tiistaisin klo
15.15

Tyttökerho tiistaisin klo 16-17
Pallorokero keskiviikkoisin klo
15, ohjelmassa leikkejä, laulua,
askartelua
Raamattupiiri keskiviikkoisin
klo 18.30 - torstaisin klo 10 -
joka toinen keskiviikko klo 18,
seur. 29.9. ja 13.10.

Keski-Porin kirkkokuoron harjoit-
ukset keskiviikkoisin klo 18
Tuomas-kuoron harjoitus Ma
27.9. ja 18. tervetuloa
Virsilaulut Su 28.9. klo
16, Risto Auerma, Erkki Hakki-
luoto, järjestää miehemieskirko-
piiri - Virsilaulut Su 26.10. klo
16
Lähetyspiiri myyjäiset ja lounas
La 2.10. klo 11-13, lounaan hinta:
aikuiset 35 mk ja lapset 15 mk

Lähetyspiiri orinpäivän lähe-
tyshuone Su 3.10. klo 18, muka-
puento, Kari Erkkola, Raimo Nurmi-
nen SLS-sta, Kontahtiokuro
Raamattu elämään To 7.10. ja
28.10. klo 18.30, lue Raamattu
läpi kahdessa vuodessa, seuran-
ta ja rohkaisuryhmä
Arvot ja asenteet, huumeiden
uhkavuet Ke 13.10. klo 18,
luento ent. huumesyöttäjä, oik.
Kand, Riitta Santavuori, järjestää
toimintatyy

Ohrankrynnivälillä Su 16.10.
klo 11-13, Keski-Porin
diakoniatyö
Raamattukoulu Su 17.10. klo
17 "Uskon uutta luova ja uudista-
va vaikutus elämässä", Pertti Ky-
mälinen

**Rippikouluihin ilmoittautumi-
nen** To 21.10. klo 17 itärrapii-
koulu ja kirkko, leikki-
Kysy Raamasta -vastaus-
tunti Su 24.10. klo 17, Keski-Por-
in piennyhmätyö, kysymyksiä voi
toimittaa Keski-Porin seurakun-
tatoimistoon, Antinkatu 2 tai Pal-
velukeskuksen 1. krs:n kysymys-
laatikoon

Pietarin katulapsi -tilaisuus
Su 24.10. klo 18
Missiokouoron harjoitus Pe
29.10. klo 16
Raamattu elämään To 28.10.
klo 18.30, lue Raamattu läpi kah-
dessa vuodessa, seuranta ja
rohkaisuryhmä
Retkipiiri Pe 29.10. klo 18
Nuoret

Keski-Porin kirkko iltaikortit Pe
15.10. ja 26.11. klo 19 ja 17.12.
klo 20 - Mikonkatu 8 eli M8 Isos-
kouluus 28.9. klo 18 - seur.
13.10. - Päivystys Sinikka Vu-
olanne tiistaisin klo 15-16 ja torstai-
sin klo 14-15, p. 6355 732

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntai-
sin ja pyhäpäivisin klo 10: Su
26.9. ehtoollisjumalanpalvelus,
Antti Koivisto, sadonkorjuun ki-
tosuhla, kirkkokahvi lähetyskes-
tyksellä - Su 3.10. messu, Matti
Kaartinen - Su 10.10. senegalli-
nen messu, kirkkokuoro, ro-
vastikunnallinen lähetyspyhiä,
vanhemman väen kirkkopyhiä,
messun jälk. lounas lähetystyön
hyväksi, 40 mk, lapset 15 mk
Perhekerho Ke 20.10. klo 10-12
Isjoenrannan
seurakuntakoti

Läuletaan yhdessä Su 3.10. klo
15, Kontahtiokuro, kahvitarjoilu,
läuletaan virsiä ja laulua, tule
esittämään toivelaulusi
Raamattupiiri joka toinen tiistai
klo 18, seur. 28.9. ja 12.10.
Tyttökerho tiistaisin klo 16.30-
17.30
Hoiperkerho keskiviikkoisin
6.10. ja 20.10. klo 13
Poikaerho torstaisin klo 17
Isjoenrannan akat To 14.10.

Läuletaan yhdessä Su 17.10.
klo 15, Kontahtiokuro
Diakonissan vastaanotto kes-
kiviikkoisin 6.10. ja 20.10. klo
14.30-15
Hyvelä
Raamattupiiri alkaa maanantai-
sin 27.9. ja 25.10. klo 18 Anita ja
Timo Tammissella, Lotskenintie 42
B. Seurakunnan työntekijöistä
mukana Pirkko Heikkilä.
Väinämöinen
Hoiperkerho tiistaisin 5.10. ja
19.10. klo 13
Palvelukeskus
Poikaerho maanantaisin klo 16
ja klo 17
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30
Hoiperkerho tiistaisin 12.10. ja
26.10. klo 13
Runopöytä tiistaisin klo 13.15
Merisirkkopiiri tiistaisin klo
15.15

Lähetyspiirit
Lattomerän lähetyspiiri Ti
28.9. klo 18 Juntusella ja Ti
12.10. klo 18 Juhani ja Hellä
Kuusistoissa - Kapparan lähe-
tyspiiri Ti 5.10. klo 18.30 Länsi-
Porin kirkolla, jatkuen diakoni-
aatiotoimistossa joka toinen viiko-
Raamattupiiri

Olotupa, Ojuntie 2 joka toinen
Ma 14.30, seuraava 4.10. - Prei-
viikin kirkko joka toinen Ma 18,
seuraava 4.10. - Länsi-Porin
kirkko joka toinen Ke 18.30,
seuraava 29.9. - Länsi-Porin kir-
kon solu joka toinen Ke 13.30,
seuraava 6.10. - Rauhanpuisto
1 Ma 18
Iltapäiväkerhot

Olotupa To 30.9., 14.10., 28.10.,
11.11. ja 25.11. klo 13 - Leppää,
Nittymä Ti 19.10., 9.11. klo 13 -
Viasveden Talouskauppa To
14.10. ja 11.11. klo 12 - Preiviikin
kirkko Ma 11.10. ja 8.11. klo 12 -
Lattomerän kirkko Ti 12.10.,
2.11. ja 23.11. klo 12 - Tied. dia-
koniatuomisto p. 6377 613, Jouni
Kivimaa 050-5588080, Soili Kor-
pela p. 050-5588070
Iltauskokkerho

Olotuvalla kolmen viikon välein.
Kerhossa ruokailu (25 mk) ja kul-
jetus (20 mk). Kysy vapaita paika-
koko diakoniatyöntekijöiltä, jos
et ole kiinnostunut.
Työtupa

Länsi-Porin kirkolla avoinna tiis-
taisin klo 9
Olotupa
Ojuntie 2, avoinna arkisin klo
10-14
Pyhäkoulu

Länsi-Porin kirkko Su 10 - Piet-
niemen seurakuntakoulu Su 13 -
Lattomerän kirkko Su 15
Perhekerhot
Olotupa Ti 10-12 - Pietniemen
seurakuntakoulu Ke 10-12
Tyttökerhot
Pietniemen seurakuntatalo Ti 17-
18.30 tyttökerho 7-14 v. - Ke 16-
18 kokkikerho 7-14 v. - Länsi-
Porin kirkolla, Preiviikin kirkol-
la ja Lattomerän kirkolla tyttöker-
hot 7-14 v. ajat ilmoitetaan myö-
hemmin. Tied. Ilona Kontinen
nuorisotoimisto p. 6377 628
Poikaerho

Pietniemen seurakuntatalo Ti 16
- Lattomerän kirkko Ke 16 - Länsi-
Porin kirkko Ti 17.30 sahyly 10-
14 vuotiaat ja To 16 sahyly 7-9
vuotiaat. Tied. Pertti Ranta nuori-
sotoimisto p. 6377 628

Nuoret
Open doors tiistaisin klo 19-21
Pietniemen seurakuntatalo -
Nuortenilta perjantaisin klo 19
Länsi-Porin kirkko - Isoskouluus
Länsi-Porin kirkolla - Gospelkah-
vila Länsi-Porin kirkko La 9.10. ja
To 20.11. klo 20-23
Koulutuspäivä

Toivon Torstai Alastarolla 14.10.
Kansainvälinen diakonian koulu-
sopäivä, Kiinnostuneet ottakaa
nappesä yhteyttä J. Kivimaahan
p. 050-5588 080, Koulutuspäivä
on ilmainen

Seurakuntaretki
Suuntion Kuntoutuskeskukseen,
Suuntion ja Lohjan kirkoihin
To 21.10. Matkat ja ruokailu
160 mk. Tiedustelut ja varaukset
srk.to p. 6370 572.

Seurakuntaretki
Suuntion Kuntoutuskeskukseen,
Suuntion ja Lohjan kirkoihin
To 21.10. Matkat ja ruokailu
160 mk. Tiedustelut ja varaukset
srk.to p. 6370 572.

Seurakuntaretki
Suuntion Kuntoutuskeskukseen,
Suuntion ja Lohjan kirkoihin
To 21.10. Matkat ja ruokailu
160 mk. Tiedustelut ja varaukset
srk.to p. 6370 572.

Kyläsaaren seurakuntatalo
Perhekerho Su 3.10. klo 12,
Pirjo Tiira, Pirkko Nyqvist, päivä-
kerholaiset
Raamattupiiri maanantaisin klo
19
Lähetyspiiri Ti 12.10. ja 26.10.
klo 19
Seurakuntapiiri Ke 6.10. ja
20.10. klo 13
Sanan ja rukouksen ilta Pe
15.10. klo 18.30

Mäntyluodon seurakuntakoti
Jumalanpalvelus Su 10.10. klo
12, Pirjo Tiira, Pirkko Nyqvist
Diakonia/merimieslähetyspiiri
Ke 6.10. ja 10.10. klo 14
Metsäkapelli
Achenius-velsuet To 7.10. klo
19
Pyhäkoulu

Pappilassa sunnuntaisin klo 13
ja Santojentien 15 B kerhohuone-
nessa sunnuntaisin klo 13
Maiju Mäkinen Pelastusarmeij-
asta, Pertti Kymäläinen, Eeva-
Riitta Koivisto, Fishermen-ryhmä
Pappilassa Ma 16.30-17.30 ty-
ttökerho - Santojentie 15 B Ma
17-18 tyttökerho - Enäjärven
koulu Ti 15-16.30 tyttökerho -
Kirkon srk.sali Ti 17-18.30 soitto-
kerho tytöille ja pojille, Ke 17-
18.30 kuvataidekerho tytöille ja
pojille ja To 17-30.18 musiikki-
leikkikerho 2-14 v. - Kyläsaaren
srk.talo Ke 17.30-18.30 tyttöker-
ho - Pihlatie 2 A kerhuhuone To
15-16 kaakaokuppikerho tytöil-
le ja pojille - Mäntyluodon srk.ko-
ti Su 7.11., 14.11. ja 21.11. klo
16-17.30 askartelukerho tytöille
ja pojille - Musiikkimaalauksen
hempäivähoitajille ja lapsille joka
toinen Ke 10-11 Enäjärven päi-
väkodissa ja joka toinen Ke Pih-
lavan srk.talossa - Tiedustelut
Ma Grönroos työp. 6481 071 tai
kotip. 6480 303

Kirkon lapsityön viikko
27.9.-3.10. Avoimet ovet päivä-
kerhoissa ja varhaisnuorten ker-
hoissa - Päiväkerholaiset piir-
ustunäyttely Pihlavan kirjasto-
ssa: 22.9.-5.10. Pihlavan päivä-
kerholaisen tytöt ja 29.9.-5.10.
Kyläsaaren, Mäntyluodon ja
Kaanaan päiväkerhojen tytöt. -
Pyhäkoulu - ja varhaisnuorisoi-
sityön näyttely Pihlavan seurakun-
talon aulassa

Kirkon lapsityön viikko
27.9.-3.10. Avoimet ovet päivä-
kerhoissa ja varhaisnuorten ker-
hoissa - Päiväkerholaiset piir-
ustunäyttely Pihlavan kirjasto-
ssa: 22.9.-5.10. Pihlavan päivä-
kerholaisen tytöt ja 29.9.-5.10.
Kyläsaaren, Mäntyluodon ja
Kaanaan päiväkerhojen tytöt. -
Pyhäkoulu - ja varhaisnuorisoi-
sityön näyttely Pihlavan seurakun-
talon aulassa

PORIN TELJÄ

Teljän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntai-
sin klo 10: Su 26.9. ehtoollis-
malanpalvelus, Matti Hyni, Pekka
Rusava, Heli Lehtonen - Su 3.10.
Mikkelinpäivän lastenkirjo, Eija
ja Pertti Kymäläinen, saarnanäy-
telmä "Jaakobin uni" Lapsikuoro
Tuhannt sydämet, Heli Lehto-
nen, Sampolan, Kalaholman ja
Teljän kirkon päiväkerholaisia,
kirkkokahvi ja mehut masai-
latojen kanssa Su 10.10. ehtoollis-
jumalanpalvelus, Pasi Viitanen,
Simo Kuivonen, Anne-Marie
Grundstén - Su 17.10. messu
Helge Ranta, Eeva-Riitta Koivis-
to, Heli Lehtonen, lähetyslounas
Koivulasalissa - Su 24.10. mes-
su, Eeva-Riitta Koivisto, Pasi Vii-
tanen, Paavo Rusava
Matka urkujen maailmaan Su
4.10. klo 18 - kansainvälisenä
iltoisena päivänä puolittu musi-
sointia lapsiperheille, Anne-Marie
Grundstén, Pasi Viitanen, Eija
Kymäläinen

Satakunnan Urkuvuikko II kou-
lulauskonsertti To 30.9. klo 10.15
Suomi rukoulee -tilaisuus Ma
18.10. klo 19, mukana Seppo
Juntunen, Pirkko Jalavaara ja
Teljän kirkon päiväkerholaisia,
kirkkokahvi ja mehut masai-
latojen kanssa Su 10.10. ehtoollis-
jumalanpalvelus, Pasi Viitanen,
Simo Kuivonen, Anne-Marie
Grundstén - Su 17.10. messu
Helge Ranta, Eeva-Riitta Koivis-
to, Heli Lehtonen, lähetyslounas
Koivulasalissa - Su 24.10. mes-
su, Eeva-Riitta Koivisto, Pasi Vii-
tanen, Paavo Rusava
Matka urkujen maailmaan Su
4.10. klo 18 - kansainvälisenä
iltoisena päivänä puolittu musi-
sointia lapsiperheille, Anne-Marie
Grundstén, Pasi Viitanen, Eija
Kymäläinen

Satakunnan Urkuvuikko II kou-
lulauskonsertti To 30.9. klo 10.15
Suomi rukoulee -tilaisuus Ma
18.10. klo 19, mukana Seppo
Juntunen, Pirkko Jalavaara ja
Teljän kirkon päiväkerholaisia,
kirkkokahvi ja mehut masai-
latojen kanssa Su 10.10. ehtoollis-
jumalanpalvelus, Pasi Viitanen,
Simo Kuivonen, Anne-Marie
Grundstén - Su 17.10. messu
Helge Ranta, Eeva-Riitta Koivis-
to, Heli Lehtonen, lähetyslounas
Koivulasalissa - Su 24.10. mes-
su, Eeva-Riitta Koivisto, Pasi Vii-
tanen, Paavo Rusava
Matka urkujen maailmaan Su
4.10. klo 18 - kansainvälisenä
iltoisena päivänä puolittu musi-
sointia lapsiperheille, Anne-Marie
Grundstén, Pasi Viitanen, Eija
Kymäläinen

kahvi ja päivätilaisuus ME:työn
merkeissä
Valoa elämään Su 10.10. klo 18
Valoa elämään-tilaisuuksia järjes-
tetään Väinölan kirkolla kerran
kuukaudessa, ohjelmassa Liekki-
ryhmän musiikkia, yhteislaulua,
pientä puheenvuoroa ja yhdessä-
oloa. Liekki-ryhmä johtaa opet-
taja Hannes Heinilä. Tilaisuuksis-
sa on järjestetty lastenohjelmaa ja tar-
joilua. Seuraavat 27.9. ja 6.12.
Perhekerho keskiviikkoisin klo
11.00 - n.12.30

Martintalo
Perhekerho Su 3.10. klo 15
Rautatiepuistikatu 2
"Elämän kipu ja riemu" -luento
Su 3.10. klo 15, psykoterapeutti
Seija Leppänen, hartaus Eeva-
Riitta Koivisto
Yhdessä-illat

Keskuskartanon seurakuntakoti,
Rautatiepuistikatu 2, Ke
6.10. klo 16.30, mukana majuri
Maiju Mäkinen Pelastusarmeij-
asta, Pertti Kymäläinen, Eeva-
Riitta Koivisto, Fishermen-ryhmä
Teljän kirkko Su 31.10. klo 17,
kaksikielinen tilaisuus: suomi-ve-
näjä, Matti Vuolanne, Kymäläi-
nen, Koivisto, Fishermen
Päiväpiiri ja diakoniatyöt
Rautatiepuistikatu 2, päiväpiiri,
joka toinen Ti 13, seuraavat

Lähetystyöstä Thaimaasta palanneet Jaakko ja Maija Mäkelä: "Lähtöön tarvitaan rohkeutta, pysymiseen sitkeyttä!"

Ovi rappukäytävään on auki. Ystävällisen oloinen Mäkelän pariskunta oikeastaan vastaa pelkällä olemuksellaan ensimmäiseen kysymykseen jo ennen kuin olen ennättänyt sitä edes esittää. Siis tällaisia ovat ihmiset, jotka uskaltavat. Jotka muuttavat kauas kotoa tuntemattomiin oloihin Jumalan sanaa levittämään. Ottavat perheensä ja lähtevät.

Hurja liikenne vei aikaa ja voimia Bangkokissa, kertovat Maija ja Jaakko Mäkelä. Suomen koti on ollut Porin Kiertokadulla myös työkausien välillä.

Jaakko ja Maija Mäkelän kaksikymmentä vuotta kestänyt työskentely Suomen Lähetysseuran palveluksessa Thaimaassa on takana. Pestit ovat kestäneet kahdesta neljään vuoteen kerrallaan, välillä on asuttu Suomessa. Työkausia on kertynyt viisi, vuosia viisitoista. Nyt ollaan kotona Porissa taas. Ja vaikka molemmat tarjoutuvat oikein mielellään tulemaan erilaisiin tilaisuuksiin lähetystyötä ja kansainvälisyyttä valottamaan, jää aikaa ihailla myös syksyn värejä Kiertokadun kodin tutuista ikkunoista.

Pastori, teologian lisensiaatti Jaakko Mäkelä kertoo lähtöpäätöksen olleen pitkä prosessi, jonka ensimmäiset vaikutteet syntyivät jo kouluaikana Merikarvialla. Teologian opinnot Helsingissä ja valmistumisen jälkeen puolen vuoden toiminta YK-pataljoonan pappina Kyp-roksella olivat alkusoihtoa. Kumppaniksi oli jo löytynyt matematiikan-opettaja, filosofian maisteri Maija, monelle porilaiselle tutuksi tullut Maija Ikävalko. Myös puoliso tunsii seurakuntatyön tärkeäksi. Lähetystyöstä puhuttiin paljon Porissa 60-luvulla ja jotkut vanhemmat ystävät olivat olleet toiminnassa mukana.

Kun Mäkelät sitten vuonna 1979 lähtivät Thaimaahan, oli perhe kasvanut nelihenkiseksi. Myöhemmin syntyi vielä yksi lapsi, nyt lukiota käyvä tytär.

Kieliopintoja, testejä ja haastatteluja

Lähetystyöhön ei rynnätä hetken päähänpistosta. Siitä pitää huolen jo tarkka ja pitkä valintamennettely, jolla työntekijöiksi valitaan halukkaiden joukosta sopivimmat. Lähetyskursseille Helsinkiin otetaan osallistujat testien, haastattelujen ja lääkärintodistusten perusteella. Neljän kuukauden kurssin jälkeen suunnataan Englantiin kielikurssille kolmeksi kuukaudeksi. Sitä seuraavan kotimaisen työskentelyn jälkeen voikin jo suunnitella lähtöä.

"Yleensä prosessi kestää vuoden verran", summaa Jaakko Mäkelä

matkajärjestelyjä. Ja Maija jatkaa, että sitten ollaan kohdemaassa vielä reilun vuoden ajan kielikoulussa. Kielitaidon, tässä tapauksessa thai-kielen, hankkimista hän pitää työläänä kokemuksena. "Se kestää 20 vuotta!"

Ja kun Maija vilkkaasti eläytyen antaa esimerkin tämän kiinan sukulaisen puhumisesta, kuuliha höristää korviaan toisenkin kerran. Samalla sanalla näet voi olla viisikin eri merkitystä riippuen siitä, millä äänen korkeudella se kulloinkin lausutaan. Esimerkiksi lauseessa "Maa kap maa maa (hevonen ja koira tulevat)" maa- sana sanotaan kolmella eri korkeudella. Näin kuulee, mitä mikään niistä tarkoittaa.

Lähetystyössä pidetään tärkeänä ihmisten kohtaamista heidän omalla tasollaan. Oleellinen tekijä tässä on paikallisen kielen hallitseminen. Niinpä jokaisen lähetystyöhön lähtevän on opittava ainakin yksi uusi kieli. Englantia pitää osata ilman muuta. Myös paikallisten käytösten sisäistäminen on tärkeää.

Ei yhtään seurakuntalaista

Mäkelöiden saapumisaikaan ei Thaimaassa ollut vielä ainoatakaan luterilaista kristittyä. Luterilainen työ oli täysin uutta. Protestantit maassa oli ollut 170 vuotta ja katolisia 1500-luvulta lähtien. Myös helluntalaisia on ollut 1940-luvulta. Työn pariskunta aloitti yhdessä norjalaisten kanssa. Nämä olivat jo avanneet paikalle lastentarhan sekä nuorisokeskuksen. Uutta seurakuntaa alettiin perustaa.

"Alku oli kokeilemista ja hake-mista", muistelee Jaakko Mäkelä. Bangkokissa, kuuden - kahdeksan miljoonan asukkaan pääkaupungissa, alkoi työ. Toimintaa helpotti thaimaalaisten positiivinen suhtautuminen uskontoon yleensä. "Uskonto on siellä tavallinen asia, josta on helppo keskustella."

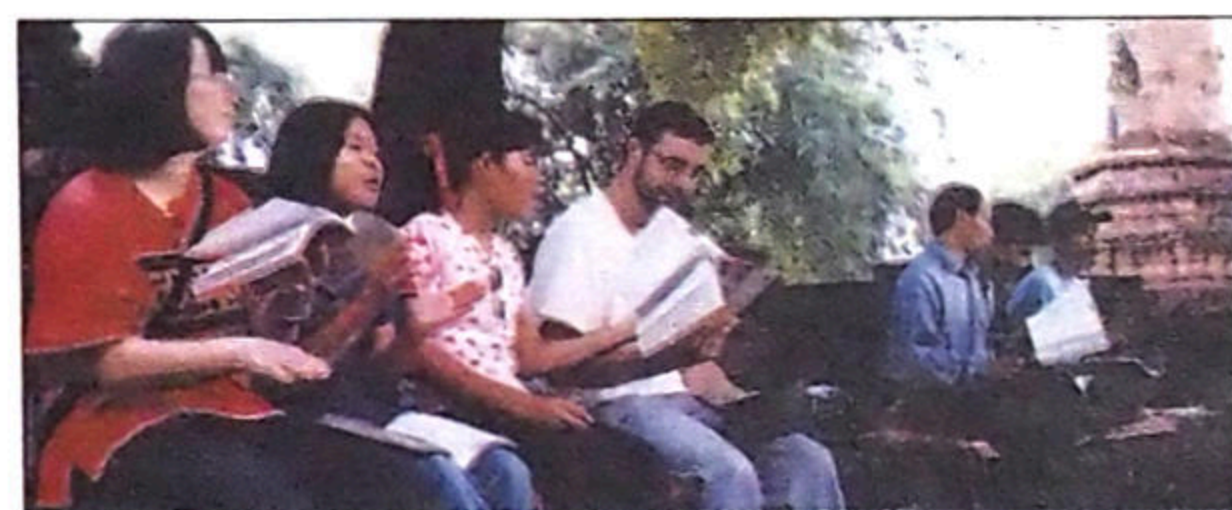
Mitä tapahtuu kastetun elämässä?

Kristinuskoon kääntymistä nämä Suomen Lähetysseuran työntekijät

kuvaavat monen kuukauden prosessiksi. He kertovat sen käyvän esimerkiksi niin, että yksi henkilö ensin kiinnostuu uudesta uskonnosta ja hakeutuu kirkolle. Mies voi sitten tulla vaimonsa perässä, vanhemmat ottavat yhteyttä lapsensa esimerkkiä seuraten. Kristityksi tuleminen vie vähimmilläänkin pari - kolme kuukautta. Vasta sitten voi saada kasteen.

Maija pohtii kristityksi tuleminen ihmettä. Niin monen kasteen ottaneen lähipiirissä näet joku toinenkin kääntyy kristinuskoon. "Jotakin niiden ihmisten (kasteettujen) elämässä tapahtuu sellaista, joka vakuuttaa ne muut..."

Jaakko aprikoi olevan todennäköistä, että viiden vuoden kuluessa perheessä tulee uskon joku toi-

Kulttuurin tuntemus on osa seurakuntatyön opintoja. Kuva opiskelijoiden retkeltä Thaimaan entiseen pääkaupunkiin Ayuthayaan. Keskellä Jaakko Mäkelä, joka työskenteli viimeiset kuusi vuotta koulutuskeskuksen rehtorina.

nenkin. Ristiriidattomasti ei kaikki toki aina suju. Perheen nuoren kristinuskoon kääntymisestä voi äiti jopa loukkaantua niin, että on pari vuotta puhumatta lapselleen. Tai sitten hän yksinkertaisesti vain poltaa Raamatun.

Thaimaan kuningaskunnan perustuslaki takaa ihmisille uskonnonvapauden. Buddhalaisuus on liki 60-miljoonaisen väestön pääuskonto, mutta maassa on myös islamilaisia. Kristittyjen osuus jää alle prosentin.

"Kuin vasikka nuolisi naamaa"

Yllä oleva Maijan lausahdus kuvaa hyvin thaimaalaista ilmastoa saapuvan pohjoismaalaisen ensivaikutelmaa.

Taka-Intiassa sijaitsevan Thaimaan lämpötila kohoaa sellaisiin lukemiin, että meidän hellekesäme vastaa heidän viileää vuodenaikansa. Kuumana aikana lämpömittarin elohopea kohoaa iltaapäivisin 35 - 38 asteeseen. Yöllä viilenee vähän alle 30:n asteen. Kolmas vuodenaika on sadekausi. Nimen omaan kuumat yöt tuntuivat Mäkelöiden mielestä hankalilta.

Kuumuudelle ei mitään mahda, mutta hurja liikenne oli sellainen, jolle olisi toivonut voivansa tehdä jotain. Mäkelät kuvaavat liikennettä välillä täydeksi kaaokseksi. Pahinta oli heidän mielestään kunnolla toimivan joukkoliikenteen puuttuminen. Pahimmillaan 40 kilometrin matkaan saattoi kulua omalla autolla liikkua neljäkin tuntia!

ja Mäkelä puhuu kauniisti yhden ihmisen kohtaamisista, siitä, miten ihmistä autetaan elämänsä vaikeimman kohdan yli. Monilla meeneekin tämän jälkeen todella hyvin. Tällaisesta työstä on esimerkkinä ensikotitoiminta. 15-paikkaisessa Armon kodissa autetaan elämän alkuun hylättyjä naisia ja heidän vauvojaan.

Tärkeällä sijalla on kummilapsitoiminta, jossa saajat eivät suinkaan ole kaikki kristittyjä. Lapsille esimerkiksi maksetaan koulupuvut tai lukukausimakso. Perhe saa pientä ruoka-apua tai vähäisiä lainoja. Kun yhtä autetaan, tämä yksi sitten auttaa muita.

Thaimaan luterilaisen kirkon Bangkokissa sijaitseva keskustointi käsittää diakoniatyön osaston, joukkoviestintäosaston sekä teologisen koulutuskeskuksen. Kirkon työntekijöitä kouluttavassa keskuksessa avustetaan myös seurakuntalaisia. Bangkokin seurakuntien kirkot ovat omakotitaloista tehtyjä. Varta vasten kirkoksi rakennettuja tiloja maassa on neljä.

Thaimaassa toimivien Aasian kirkkojen työntekijät ovat tasavertaisesti mukana työssä. Kumppanuus koetaan hyvin tärkeäksi. Myös hallinnossa lähetit ovat mukana.

Rehtorina ja musiikinopettajana

Jaakko työskenteli viimeiset kuusi vuotta sisäoppilaitoksena toimivan koulutuskeskuksen rehtorina. Nyt virkaan on valittu ensimmäistä kertaa thaimalainen rehtori.

"Milloin missäkin tarvittiin", tiivistää thaimaalaisten työrupeamansa Maija. Milloin hän toimi hallinnossa ja henkilöstötoimistossa ja hoiti esimerkiksi sähköpostia, milloin opetti musiikkia. Musiikkia hän pitää erittäin tärkeänä työmuotona. Siinä yritetään käyttää maan omaa kulttuuria hyväksi mahdollisimman paljon.

Nyt näillä Porin Teljän seurakunnan nimikkolähetiteillä on edessään Lähetysseuran kotimainen työ. Kaukomaat eivät siinä mielessä

ainakaan kolmeen vuoteen, sillä kuopus aikoo käydä lukionsa suomeksi. "Tulemme mielellämme vierailemaan erilaisissa tilaisuuksissa!", lupaa Maija Mäkelä heti alkajaisiksi. "Kouluissa on kiva käydä, koska nuoret ovat niin aktiivisia", iloitsee hän jo etukäteen.

Mitä sinne jäi?

Mitä Suomeen elokuussa palanneet Mäkelät jättivät jälkeensä Thaimaahan? Esimerkiksi vuonna 1994 syntyneen itsenäisen kirkon, johon kuuluu 1500 jäsentä ja 15 seurakuntaa. Mukaan tuli muisto ensimmäisestä kasteesta. Ja ilo siitä kehityksestä, jota he kahdenkymmenen vuoden aikana saivat olla todistamassa.

Taakse, mutta eivät varmaankaan pois mielestä, jäivät myös mukavat thaimalaiset ihmiset. "Ja koska siellä arvostetaan ikää, meidän Lähetysseuran työntekijöiden arvo sen kun nousi kaiken aikaa!", nauraa Maija. "Tehtävä on vielä kesken", toteaa pariskunta, vaikka sanookin kirkon toimivan jo ilman ulkomaalaisiakin. Näitä kuitenkin halutaan mukaan ja tarvitaan.

Kiitos kaikesta tuesta

Sekä Maija että Jaakko Mäkelä haluavat erityisesti kiittää niistä monista ystäväistä, joita he näiden kahdenkymmenen vuoden aikana ovat saaneet. "Kiitos kaikesta tuesta."

Ja kun lopuksi kysyy, miten he Kirkkosanomien lukijoille haluaisivat lähetystyöhön ryhtymistä lyhyesti kuvailla, tiivistyy vastaus ajatuksiksi: "Lähtöön tarvitaan rohkeutta, pysymiseen tarvitaan sitkeyttä."

Vaikka ovi rappukäytävään lähtiessään sulkeutuu, arvaan sen aukenevan vielä monelle. Thaimaassa tarpeelliset yhden ihmisen kohtaamiset jatkuvat myös kotisuomessa.

Kristiina Ahtola

KIRKKO sanomat

Julkaisija:
Porin ev.lut.seurakunnat
Päätoimittaja:
Kari Erkkola
Toimitussihteeri:
Maija-Leena Seppälä

Toimitusneuvosto:
Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b,
PL 122, 28101 Pori
Puh. 6238 715

Ilmoitusmyynti: Tapani Tuomi
03-734 5311
Ilmoitushinta: 4,00 + alv
Taitto: Väylä-Mediat Oy
Kustantaja: Kirkko-Mediat Oy

Yksityistilaus: 25 mk vuosikerta
Painatus: Oulun Kirjateollisuus Oy
Jakelu: Porin Jakelukeskus
ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 30.10.